

വുർആൻ ബോധനം
1049

സൂറ- 33 / അൽ അഹ്സാബ്

സൂക്തം: 72-73

അല്ലാഹു വെച്ചുനീട്ടിയ അമാനത്തിന്റെ ഗൗരവവും ഗാഢീര്യവും കണ്ട് മനുഷ്യരല്ലാത്ത സകല സൃഷ്ടികളും സംഭീതരായി. ഈ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ഭാരം താങ്ങാൻ കഴിയുന്ന ഭൗതിക ശേഷികളോ മാനസിക യോഗ്യതകളോ തങ്ങൾക്കില്ല. പിന്നെങ്ങനെ അല്ലാഹുവിന്റെ അമാനത്ത് ഏറ്റെടുത്ത് പരിപാലിച്ച് നിത്യസ്വർഗം നേടാൻ സാധിക്കും? ഏറ്റെടുത്തിട്ട് അത് പാലിച്ചില്ലെങ്കിലാകട്ടെ നിത്യ നരകമാണ് കാത്തിരിക്കുന്നത്.

72. ആകാശഭൂമികൾക്കും പർവതങ്ങൾക്കും നാം ഈ അമാനത്ത് വെച്ചുനീട്ടിയപ്പോൾ അവയൊക്കെയും അത് ഏറ്റെടുക്കാൻ വിസമ്മതിച്ചു. അവയെല്ലാം അതിന്റെ ഗൗരവത്തിൽ സംഭീതരായി. പക്ഷേ, മനുഷ്യൻ അത് ഏറ്റെടുത്തു. അവൻ കൊടിയ അക്രമിയും അവിവേകിയുമായിരിക്കുന്നു.

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾

73. അമൂല്യമായ അമാനത്ത് ഏറ്റെടുത്തിട്ട് അത് പാലിക്കാതിരുന്നതിന്റെ ഫലമായി കപടവിശ്വാസികളായ സ്ത്രീപുരുഷന്മാരെയും ബഹുദൈവാരാധകരായ സ്ത്രീപുരുഷന്മാരെയും അല്ലാഹു ശിക്ഷിക്കുന്നു. സത്യവിശ്വാസികളായ സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുടെ പശ്ചാത്താപം അല്ലാഹു സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അല്ലാഹു ഏറെ പൊറുക്കുന്നവനും കരുണാമയനുമാകുന്നു.

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٣﴾

72,73

ഈ അമാനത്ത് (ഉത്തരവാദിത്തം) = الْأَمَانَةَ നാം പ്രദർശിപ്പിച്ചു. വെച്ചുനീട്ടി = عَرَضْنَا
 പർവതങ്ങൾക്കും = الْجِبَالِ ആകാശഭൂമികൾക്കും = الْأَرْضِ عَلَى السَّمَوَاتِ
 അത് ചുമക്കാൻ (ഏറ്റെടുക്കാൻ) = أَنْ يَحْمِلْنَهَا അപ്പോൾ അവ (ഒക്കെയും) വിസമ്മതിച്ചു = فَأَبَيْنَ
 അവ(യെല്ലാം) അതിനാൽ (അതിന്റെ ഗൗരവത്തിൽ) സംഭീതരായി = وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا
 (പക്ഷേ) മനുഷ്യൻ അത് ഏറ്റെടുത്തു = وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ
 അവൻ കൊടിയ അക്രമിയും കൊടിയ അവിവേകിയുമായിരിക്കുന്നു = إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا

നവൻ **ظَلَمَ** ആകുന്നു. ഉത്തരവാദിത്തം മനസ്സിലാക്കുകയോ അതേപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുകയോ ചെയ്യാതെ ലംഘിക്കുന്നവനാണ് **ظالم**. അല്ലാഹുവിന്റെ അമാനത്ത് ഏറ്റെടുത്തുകൊണ്ടല്ല, ഏറ്റെടുത്ത അമാനത്ത് പാലിക്കാതിരുന്നതുകൊണ്ടാണ് മനുഷ്യൻ കൊടിയ അക്രമിയും അവിവേകിയുമാകുന്നത്. സാധാരണയായി ക്രിയക്കു മുന്നിൽ **ل** ശബ്ദം ചേർക്കുന്നത് കാരണ സൂചകമായിട്ടാണ്. അതു **لَيُعَذَّبَنَّ اللَّهُ** -ന്റെ അർത്ഥം മനുഷ്യന് ഉത്തരവാദിത്തം നൽകിയതും അല്ലെങ്കിൽ അവൻ അത് ഏറ്റെടുത്തിട്ട് നിർവഹിക്കാതെ അക്രമിയും അവിവേകിയുമായതും അല്ലാഹു അവരെ ശിക്ഷിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയാണ് എന്നായിരിക്കും. അനന്തരഫലത്തെ സൂചിപ്പിക്കാനും **ل** ഉപയോഗിക്കും. വുർആൻ തന്നെ അങ്ങനെ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉദാ: **فَأَلْفَتْهُ آلُ لَيْكُونَ لَهُمْ عَذَابًا وَخِزْيَانًا** (ഹറവോൻ കൂടുംബം ആ ശിശുവിനെ കണ്ടെടുത്തു, ഭാവിയിൽ അവൻ അവർക്ക് വൈരിയും ദുഃഖനിമിത്തവുമാവുകയായിരുന്നു അതിന്റെ ഫലം- *അൽമസസ് 8*).

ഈ സൂക്തങ്ങൾ മനുഷ്യാസ്തിത്വവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടന്നുകഴിഞ്ഞ ഒരു സംഭവത്തിന്റെ യഥാർത്ഥമായ വിവരണമായും ഒരു രൂപകാലങ്കാരമായും വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. രണ്ട് വ്യാഖ്യാനത്തെയും സാധൂകരിക്കുന്നതാണ് സൂക്തത്തിലെ വാക്കുകൾ. സംഭവവിവരണമായി പരിഗണിക്കുന്നവർ വിശദീകരിക്കുന്നതിങ്ങനെ: പ്രാപഞ്ചികവസ്തുക്കളെല്ലാം സൃഷ്ടിച്ച ശേഷം അല്ലാഹു അവർക്ക് ഒരു ഓഫർ നൽകി. നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ ഞാൻ നിശ്ചയിച്ച പ്രകൃതിനിയമത്തിൽനിന്ന് അണുഅളവ് വ്യതിചലിക്കാനാവാത്ത, സ്വതന്ത്രമായ അസ്തിത്വമില്ലാത്ത സൃഷ്ടികളാണല്ലോ. ഞാൻ നിങ്ങളെ ഇഹരാശക്തിയും വിവേചനശക്തിയും ഇഷ്ടമുള്ളത് സ്വീകരിക്കാനും തിരസ്കരിക്കാനും സ്വാതന്ത്ര്യവുമുള്ള അസ്തിത്വങ്ങളാക്കാം. സ്വാതന്ത്ര്യം അർത്ഥവത്താകുന്നത് ഉത്തരവാദിത്തബദ്ധമാകുമ്പോഴാണ്. ഉത്തരവാദിത്തം സാർവ്വകമാകുന്നത് അതിന്റെ ലംഘനവും നിർവഹണവും വിരുദ്ധമായ ഫലങ്ങളുളവാക്കുമ്പോഴാണ്. ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു മുന്നിൽ സത്യത്തിന്റെയും അസത്യത്തിന്റെയും ധർമ്മത്തിന്റെയും അധർമ്മത്തിന്റെയും നീതിയുടെയും അനീതിയുടെയും വഴികൾ തുറന്നുവെക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ വിവേചനശക്തിയും സ്വാതന്ത്ര്യവുമുപയോഗിച്ച് സത്യത്തിന്റെയും ധർമ്മത്തിന്റെയും നീതിയുടെയും വഴികൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് അതിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുകയാണ് നിങ്ങളുടെ ഉത്തരവാദിത്തം. ഞാൻ നിങ്ങളെ വിശ്വസിച്ചേൽപ്പിക്കുന്ന അമൂല്യമായ അമാനത്താണീ ഉത്തരവാദിത്തം. ഈ അമാനത്ത് സൗഹൃദം ഏറ്റെടുക്കുകയും ജാഗ്രതയോടെ പാലിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന്റെ ഫലം ശാശ്വത സ്വർഗമായിരിക്കും. അമാനത്ത് ഏറ്റെടുത്തിട്ട് പാലിക്കാതിരിക്കാനും നിങ്ങൾക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്. ആ സ്വാതന്ത്ര്യമാണ് നിങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതെങ്കിൽ ഫലം നിത്യനരകവുമായിരിക്കും. എന്താ, നിങ്ങൾ എന്റെ അമാനത്ത് ഏറ്റെടുക്കാൻ സന്നദ്ധരാണോ? അല്ലാഹു വെച്ചുനീട്ടിയ അമാനത്തിന്റെ ഗൗരവവും ഗാഢീര്യവും കണ്ട് മനുഷ്യരല്ലാത്ത സകല സൃഷ്ടികളും സംഭീതരായി. ഈ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ഭാരം താങ്ങാൻ കഴിയുന്ന ഭൗതിക ശേഷികളോ മാനസിക യോഗ്യതകളോ തങ്ങൾക്കില്ല. പിന്നെങ്ങനെ അല്ലാഹുവിന്റെ അമാനത്ത് ഏറ്റെടുത്ത് പരിപാലിച്ച് നിത്യസ്വർഗം നേടാൻ സാധിക്കും? ഏറ്റെടുത്തിട്ട് അത് പാലിച്ചില്ലെങ്കിലാകട്ടെ നിത്യ നരകമാണ്

കാത്തിരിക്കുന്നത്. അവയൊക്കെയും പറഞ്ഞു: 'നാഥാ, നീ വെച്ചുനീട്ടുന്ന ഈ ഭാരിച്ച അമാനത്ത് ഏറ്റെടുക്കാൻ ഞങ്ങൾ ഭയപ്പെടുന്നു. ഞങ്ങൾക്ക് ഈ സ്വാതന്ത്ര്യം വേണ്ട. അതിന്റെ അനന്തരഫലമായ സ്വർഗവും വേണ്ട, നരകവും വേണ്ട. നീ നിശ്ചയിച്ചുതന്ന നിയമത്തിൽനിന്നും ധർമ്മത്തിൽനിന്നും വ്യതിചലിക്കാനാവാത്ത അസ്വതന്ത്ര സൃഷ്ടികളായിത്തന്നെ നിലകൊണ്ടാൽ മതി ഞങ്ങൾക്ക്.'

ഇവിടെ ഒരു ചോദ്യമുയരാം. ഗ്രഹണശേഷിയോ സംസാരശേഷിയോ ഇല്ലാത്ത അചേതന വസ്തുക്കളോട് സംസാരിക്കുന്നതെങ്ങനെ? അവക്ക് വല്ല സംസാരവും മനസ്സിലാക്കാനോ മറുപടി പറയാനോ കഴിയുന്നതെങ്ങനെ? ഇവിടെ അചേതന സൃഷ്ടികളോട് സംസാരിക്കുന്നത് മറ്റൊരു സൃഷ്ടിയല്ല, എല്ലാ സൃഷ്ടികളെയും സൃഷ്ടിച്ച അല്ലാഹുവാണ്. അല്ലാഹുവിന് തന്റെ ഏതു സൃഷ്ടിയോടും സംസാരിക്കാം. ആരെയും എന്തും കേൾപ്പിക്കാം, ഗ്രഹിപ്പിക്കാം. ആരെക്കൊണ്ടും മറുപടി പറയിക്കുകയും ചെയ്യാം.

സുറ യാസീൻ 65-ാം സൂക്തം പറയുന്നു:
الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُغْلِقُ أَرْجُلَهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾
 (വിചാരണാ നാളിൽ അവരുടെ വായകൾ നാം അടച്ചുപൂട്ടുന്നു. ഭൗതിക ജീവിതത്തിൽ അവർ നേടിക്കൊണ്ടിരുന്നതെന്താണെന്ന് അവരുടെ കൈകൾ നമ്മോട് സംസാരിക്കുകയും കാലുകൾ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു).

മുസ്ലിം 20,21 സൂക്തങ്ങളിൽ പറയുന്നു:
حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾ وَقَالُوا لَوْلَا دَعِينَا لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلْقَكُمْ أُولَٰئِكَ تُرْجَعُونَ ﴿٢١﴾

(അങ്ങനെ എല്ലാവരും എത്തിച്ചേർന്നാൽ ഇഹലോകത്ത് പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നതെന്താണെന്ന് അവരുടെ കാതുകളും കണ്ണുകളും ചർമ്മങ്ങളും അവർക്കെതിരെ സാക്ഷിപറയുന്നു. സ്വച്ഛരങ്ങളോട് അവർ ചോദിക്കും: 'നിങ്ങൾ നമുക്കെതിരെ സാക്ഷി പറഞ്ഞതെന്ത്?' അവ പറയും: 'സകല വസ്തുക്കൾക്കും സംസാരശേഷി ഏകിയ അല്ലാഹു ഞങ്ങൾക്കും സംസാരശേഷി ഏകി.' അവനാണ് നിങ്ങളെ ആദ്യം സൃഷ്ടിച്ചത്. അവങ്കലേക്കു തന്നെ മടക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു).

ലോകരാജം മുതൽ ലോകാവസാനം വരെ അന്യൂനം നിലനിൽക്കുന്ന വാനഗോളങ്ങളും ഭൂഗോളവും അതിലെ മഹാ പർവതങ്ങളും ഏറ്റെടുക്കാൻ താൽപര്യപ്പെടാതിരുന്ന അമാനത്ത് ആ സൃഷ്ടികളെപ്പേക്ഷിച്ച് നന്നേ ചെറിയവനും ക്ഷണിക കാലം മാത്രം നിലനിൽക്കുന്നവനുമായ മനുഷ്യൻ ഏറ്റെടുത്തു. ഈ ഏറ്റെടുക്കൽ അവന്റെ അതിക്രമമോ അവിവേകമോ ആയിരുന്നില്ല. അവന്റെ മഹത്വത്തിന്റെയും പ്രകൃതിപരമായ ഗുണങ്ങളുടെയും താൽപര്യമായിരുന്നു. മനുഷ്യന്റെ സർഗാത്മകത, ബൗദ്ധിക പ്രതിഭ, വൈകാരികാനുഭൂതികൾ, അതുല്യമായ പ്രവർത്തനക്ഷമതയുള്ള ശരീരഘടന ഇതൊക്കെയും അല്ലാഹുവിന്റെ അമാനത്ത് ഏറ്റെടുക്കാൻ അവനെ പര്യാപ്തനാക്കുകയും അത് ഏറ്റെടുത്ത് പരിപാലിക്കുന്നതിലൂടെ ശോഭനമായ ഭാവിയിലേക്ക് പ്രയാണം ചെയ്യാൻ പ്രചോദിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. തന്റെ അമാനത്ത് ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനു വേണ്ടിത്തന്നെയാണ് അതിവിശിഷ്ടമായ ഘടനയിലും സഭാവത്തിലും അല്ലാഹു അവനെ സൃഷ്ടിച്ചതും.

മനുഷ്യാസ്തിത്വത്തിന്റെ മഹത്വവും ഉത്തരവാദിത്തവും മനോഹരമായ ഒരു രൂപകാലങ്കാരത്തിലൂടെ വർണിക്കുന്നതായി ഈ സൂക്തങ്ങളെ വീക്ഷിക്കുന്നവരുടെ വ്യാഖ്യാനം ഇങ്ങനെ: ഉത്തരവാദിത്തബദ്ധമായ സ്വാതന്ത്ര്യമാകുന്നു മനുഷ്യാസ്തിത്വത്തിന്റെ കാതൽ. അതിമഹത്തരവും അതീവ ഗുരുതരവുമായ ഈ മാനുഷിക ഗുണമാകുന്നു അല്ലാഹു അവനെ ഏൽപ്പിച്ച അമാനത്ത്. വാനലോകത്തെ മഹാഗോളങ്ങൾ, ഭൂമി, അതിലെ മഹാ പർവതങ്ങൾ തുടങ്ങിയ വൻകിട സൃഷ്ടികൾക്കൊന്നും വഹിക്കാനാവാത്ത മഹാ ഭാരം. ഇപ്പറഞ്ഞ സൃഷ്ടികളേക്കാൾ പിണ്ഡം കൊണ്ട് എത്രയോ നിസ്സാരനായ മനുഷ്യന് ഈ മഹാ ഭാരം ഏറ്റെടുക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. കാരണം പ്രസ്തുത സൃഷ്ടികൾക്കൊന്നുമില്ലാത്ത ബുദ്ധി, വിവേചന ശക്തി, സർഗാത്മകത, വിശിഷ്ടമായ ശരീര ഘടന തുടങ്ങിയ യോഗ്യതകളാൽ അനുഗൃഹീതനാണവൻ. അല്ലാഹുവിന്റെ അമാനത്ത് ഏറ്റെടുത്ത മനുഷ്യരിൽ അധിക പേരും അതിന്റെ മഹത്വത്തെ മാനിക്കുകയോ ഉത്തരവാദിത്തം നിർവഹിക്കുകയോ ചെയ്യാതെ അക്രമികളും അവിവേകികളുമായി വർത്തിക്കുകയാണ്. കുറച്ചാളുകൾ മാത്രമേ തങ്ങളേറ്റെടുത്ത അമാനത്തിനെ മാനിക്കുന്നുള്ളൂ. 7:172-ൽ

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدْتَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ

(മനുഷ്യപുത്രന്മാരെ അവരുടെ പിതാക്കളുടെ മുതുകുകളിൽനിന്ന് പുറത്തെടുത്ത് തങ്ങളുടെ മേൽ സ്വയം സാക്ഷികളാക്കിക്കൊണ്ട് ചോദിച്ചതോർക്കുക; ഞാനല്ലയോ നിങ്ങളുടെ റബ്ബ്. അവർ പറഞ്ഞു: തീർച്ചയായും അതേ) എന്ന് പ്രസ്താവിക്കുന്നതും ഇവിടെ അമാനത്ത് ഏൽപ്പിച്ചുവെന്നു പറഞ്ഞതുപോലുള്ള ആലങ്കാരിക വർണനയാണ്. 59:21 സൂക്തമാണ് മറ്റൊരു ഉദാഹരണം:

لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّصَدَّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ لَضَرِبْنَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢١﴾

(നാം ഒരു പർവതത്തിന്മേൽ ഈ ഖുർആൻ ഇറക്കിയിരുന്നൂവെങ്കിൽ അത് ദൈവഭയത്താൽ വിഹലമായി പൊട്ടിത്തകരുന്നത് നിനക്കു കാണാമായിരുന്നു. നാം ഇത്തരം ഉദാഹരണങ്ങളുവതരിപ്പിക്കുന്നത് ജനം ചിന്തിച്ചു മനസ്സിലാക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയാകുന്നു). പർവതങ്ങൾക്ക് ഖുർആൻ ഇറക്കുക എന്നതും അതു ലഭിക്കുന്ന പർവതങ്ങൾ പൊട്ടിത്തകരുക എന്നതും മനുഷ്യർ അവരുടെ അസ്തിത്വത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ്യം ചിന്തിച്ചറിയുന്നതിനു വേണ്ടി അവതരിപ്പിക്കുന്ന ഉദാഹരണങ്ങളാണെന്ന് ഈ സൂക്തം തന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു.

അല്ലാഹുവിന്റെ അമാനത്ത് പാലിക്കുന്നതിൽ ജഡികാസക്തികളും പൈശാചിക പ്രചോദനങ്ങളും അധിക ജനത്തെയും അശ്രദ്ധരാക്കുന്നു. ഈ അമാനത്തിനെ വഞ്ചിക്കുന്നവരാണ് കപട വിശ്വാസികളും സത്യനിഷേധികളും. അവർക്കു വേണ്ടി നിത്യനരകം ഒരുക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവിന്റെ അമാനത്ത് കഴിവിൻപടി പാലിക്കാൻ പരിശ്രമിക്കുന്ന മനുഷ്യരുമുണ്ട്. അവർക്ക് അക്കാരുത്തിൽ ചെറുതും വലുതുമായ വീഴ്ചകൾ സംഭവിക്കാം. വീഴ്ചകളെക്കുറിച്ച് ബോധവാന്മാരാകുമ്പോൾ അവർ പശ്ചാത്തപിക്കുകയും ശരിയായ നിലപാടിലേക്ക് മടങ്ങുകയും ചെയ്യും. അവരാണ് സത്യവിശ്വാസികൾ. അല്ലാഹു അവരുടെ വീഴ്ചകൾ മാപ്പാക്കുകയും മടക്കവും പശ്ചാത്താപവും കൈക്കൊള്ളുകയും ചെയ്യുന്നു. ഏറെ പൊറുത്തുകൊടുക്കുന്ന

കരുണാമയനാണല്ലാഹു. ഇതാണ് رَجِيمًا وَيُتَوَبَّ اللَّهُ എന്ന വാക്യത്തിന്റെ താൽപര്യം. അല്ലാഹുവിനോടുള്ള ഉത്തരവാദിത്തം അടിസ്ഥാനപരമായി ഏറ്റെടുത്ത സത്യവിശ്വാസികളിൽ നിന്ന് അതിന്റെ നിർവഹണത്തിൽ വീഴ്ചകൾ സംഭവിക്കുക മനുഷ്യസഹജമാണ്. കാരണം ധിക്കാരവും അവിവേകവും അവന്റെ പ്രകൃതിയുടെ ഭാഗമാണല്ലോ. كَانُ ظُلُومًا جَحُولًا എന്ന വാക്യത്തിന്റെ താൽപര്യം, അമാനത്ത് ഏറ്റെടുത്ത ശേഷം അതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ നിർവഹിക്കാതെ അക്രമിയും അവിവേകിയുമായി വർത്തിക്കുന്നു എന്നാകാം. അവിവേകവും അതിക്രമവും മനുഷ്യന്റെ നൈസർഗികമായ സ്വഭാവങ്ങളിൽ പെട്ടതാകയാൽ ഉത്തരവാദിത്ത നിർവഹണത്തിൽ വീഴ്ച വരുത്തുന്നു എന്നുമാകാം.

മൂന്നാമതൊരു വ്യാഖ്യാനം ഇപ്രകാരമാണ്: അല്ലാഹു സകല സൃഷ്ടികൾക്കും അവയുടെ ഘടനക്കും യോഗ്യതക്കും യോജിച്ച അമാനത്തുകൾ നൽകി. അവയെല്ലാം തങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ച അമാനത്ത് പൂർത്തീകരിക്കാതെ പേറിനടക്കുന്നത് അത്യന്തം ഭയപ്പെട്ടു. അതിനാൽ ഒരുവക വീഴ്ചയും വരുത്താതെ യഥാവിധി പാലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. (അവർ അല്ലാഹുവിന്റേതല്ലാത്ത ധർമത്തെ തേടുകയാണോ, ആ കാശഭൂമികളിലുള്ളതൊക്കെയും അവനെ മാത്രം അനുസരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ-3:83). أَفَغَيَّرَ دِينَ اللَّهِ يَتَّبِعُونَ وَأَهْلَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ (അവർ അല്ലാഹുവിന്റേതല്ലാത്ത ധർമത്തെ തേടുകയാണോ, ആ കാശഭൂമികളിലുള്ള സകല ചരാചരങ്ങളും അല്ലാഹുവിന്റേതാകുന്നു. എല്ലാം അവനെ മാത്രം വണങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു-2:116). ധർമബോധവും ധർമധ്യാനവും പ്രവണതയും ഒരുമിച്ചുട്ടപ്പെട്ട മനസ്സിനുമയാണ് മനുഷ്യൻ: وَتَقْوَاهَا ﴿٨﴾ فَالْمَهْمَا فَجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ﴿٨﴾ (ആത്മാവാണ, അതിനെ സന്തുലിതമാക്കിയവനാണ, എന്നിട്ട് ധർമാധർമങ്ങൾ ബോധനം ചെയ്തവനാണ-9:7,8). മനുഷ്യന് അല്ലാഹു നൽകിയത് അവന്റെ യോഗ്യതകൾക്ക് യോജിച്ച അമാനത്താണ്. ധിക്കാരവും അവിവേകവും സഹജമായിട്ടുള്ള മനുഷ്യരിൽ വലിയൊരു വിഭാഗം അതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ നിർവഹിക്കാൻ കൂട്ടാക്കുന്നില്ല. ചെറിയൊരു വിഭാഗം ധിക്കാരത്തിൽ നിന്നും അവിവേകത്തിൽനിന്നും അകന്ന് അല്ലാഹുവിന്റെ അമാനത്തിന്റെ താൽപര്യങ്ങളിലേക്ക് മടങ്ങുന്നു. ആദ്യ വിഭാഗം നേരിടേണ്ടിവരുന്ന അനന്തരഫലം നിത്യനരകമാണ്. രണ്ടാമത്തെ വിഭാഗത്തിന് ലഭിക്കുന്നത് നിത്യസ്വർഗവും.

ഈ വ്യാഖ്യാനങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പ്രബലമായത് ഒന്നാമത്തേതാണ്. രണ്ടാം സ്ഥാനത്ത് രണ്ടാമത്തേതും. മൂന്നാം സ്ഥാനത്ത് മൂന്നാമത്തേത് നിൽക്കുന്നു. മൂന്ന് വ്യാഖ്യാനങ്ങൾക്കും ഖുർആനികമായ സാധൂകരണമുണ്ട്. വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ തമ്മിൽ വ്യത്യാസമുള്ളത് അവതരണത്തിന്റെ സ്വഭാവം സംബന്ധിച്ചാണ്. സാരാംശത്തിൽ ഭിന്നതയില്ല. മനുഷ്യാസ്തിത്വത്തിന്റെ മഹത്വവും അതുകൾക്കൊള്ളുന്ന ഗുരുതരമായ ഉത്തരവാദിത്തവുമാണ് മൂന്നിന്റെയും കാതൽ.

(സൂറ അൽ അഹ്സാബിന്റെ ബോധനം ഇവിടെ അവസാനിക്കുന്നു. ഖുർആനിലെ വിശദീകരിക്കാൻ പ്രയാസമേറിയ സൂറകളിലൊന്നാണ് അൽ അഹ്സാബ്. ഇതിലെ ഗഹനവും സങ്കീർണവുമായ വിഷയങ്ങൾ ഈയുള്ളവന്റെ അറിവിന്റെയും കഴിവിന്റെയും പരിമിതികകത്തു നിന്നുകൊണ്ട് വിശദീകരിക്കാൻ പരമാവധി ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. അബദ്ധങ്ങൾ സംഭവിച്ചുപോയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ സർവജ്ഞാനം കരുണാവാരിധിയുമായ അല്ലാഹു പൊറുത്തുതരുമാറാകട്ടെ-ആമീൻ). ●